

Eisen mbo-certificaat

Basis voor deskundige zorg

Code

Het mbo-certificaat is verbonden aan beroepsgerichte onderdelen van de kwalificatie:

Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT) 25491

Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) 25491

Gehandicaptenzorg (GHZ) 25491

Kraamzorg (KZ) 25491

Bijlage bij het kwalificatiedossier:

Verzorgende IG (Gewijzigd 2016) 23187

1. Algemene informatie

C1: Basis voor deskundige zorg

Indicatie studielast:

400 sbu

Beroepsvereisten

Nee

Toelichting

- Indien in een kerntaaktitel tussen haakjes (deels) staat, betekent dit dat uit de kerntaak van de kwalificatie waar het certificaat uit is voortgekomen, een selectie van werkprocessen is gemaakt, maar dat de kerntaaktitel gehandhaafd blijft.

- Indien in een kerntaak (en in de onderliggende werkprocessen) wordt gesproken van een beginnend beroepsbeoefenaar of een specifieke beroepsbeoefenaar, dient 'certificaathouder' te worden gelezen.

Het kwalificatiedossier Verzorgende IG heeft een specifieke structuur. Het gaat om één kwalificatie (Verzorgende IG) met vier brancheverbijzonderingen. Dit certificaat is van toepassing voor de brancheverbijzonderingen verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT), gehandicaptenzorg (GHZ) en geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Het certificaat is niet van toepassing voor de kraamzorg.

Beschrijving

Zorginstellingen hebben dringend behoefte aan geschoold personeel dat op korte termijn inzetbaar is voor het bieden van ondersteuning bij het voeren van de regie over wonen en huishouden en het verlenen van (de) directe zorg aan cliënten. Het gaat dan om medewerkers die kennis hebben van hygiëne, ARBO, anatomie en fysiologie en van vitale functies. Deze medewerkers kunnen: de cliënt ondersteunen bij de regievoering en directe persoonlijke verzorging verlenen, signalen waarnemen van verstoring in de gezondheidstoestand van de cliënt, dit bespreken met andere disciplines en de leidinggevende, dit evalueren en rapporteren.

Scholingsbehoefte/Landelijke herkenbaarheid

Er is landelijk behoefte aan geschoold personeel voor het bieden van ondersteuning bij regievoering en het verlenen van directe zorg aan cliënten in de Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg, Gehandicaptenzorg en Geestelijke Gezondheidszorg. In deze branches zijn momenteel tekorten en ontbreekt het aan mensen die aantoonbaar kennis en vaardigheden hebben op het gebied van persoonlijke verzorging, huishouden en wonen. Dit certificaat richt zich op deze kennis en vaardigheden en speelt hiermee in op de vraag vanuit de arbeidsmarkt. Het certificaat is een essentieel onderdeel van de kwalificatie Verzorgende IG. Het biedt de mogelijkheid om later in te kunnen stromen in een diplomagericht traject Verzorgende IG waarbij vrijstelling kan worden verleend voor de in dit certificaat behaalde onderdelen.

Zelfstandige betekenis

Met dit certificaat kunnen deze medewerkers op een verantwoorde en kwalitatief hoogstaande wijze de cliënt ondersteunen bij het voeren van de regie van wonen en huishouden, bij het onderkennen van diens gezondheidstoestand en bij diens persoonlijke verzorging. Zij kunnen deze zorg tevens evalueren en vastleggen.

Doelgroep

Voor dit certificaat is het diploma Helpende Zorg en Welzijn (of gelijkwaardige ervaring) voorondersteld. Het certificaat richt zich op zijinstromers met veel affiniteit en motivatie om persoonlijke verzorging te verlenen aan cliënten in de zorg. Het gaat om mensen die de nodige levenservaring hebben om dit in betrekkelijk korte tijd onder de knie te krijgen.

Onderdeel van kwalificatie

Verzorgende IG (Gewijzigd 2016)
 Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT) 25491
 Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) 25491
 Gehandicaptenzorg (GHZ) 25491
 Kraamzorg (KZ) 25491

2. Inhoud eisen mbo-certificaat

Kerntaak kwalificatie	Kerntaak certificaat
Bieden van zorg en ondersteuning op basis van het zorgdossier, B1-K1	Biedt deskundige basiszorg , C1-K1
Werkprocessen kwalificatie	Werkprocessen certificaat
Ondersteunt bij het voeren van de regie van wonen en huishouden , C1-K1-W1	Ondersteunt bij het voeren van de regie van wonen en huishouden , C1-K1-W1
Onderkent de gezondheidstoestand op somatisch en psychosociaal gebied , C1-K1-W2	Onderkent de gezondheidstoestand op somatisch en psychosociaal gebied , C1-K1-W2
Biedt persoonlijke verzorging , C1-K1-W3	Biedt persoonlijke verzorging , C1-K1-W3
Evalueert en legt de zorgverlening vast , C1-K1-W4	Evalueert en legt de zorgverlening vast , C1-K1-W4

3. Uitwerking

C1-K1: Biedt deskundige basiszorg

Complexiteit

De verzorgende-IG beschikt over beroepsgerichte kennis en vaardigheden om op basis van het zorgdossier een zorgvrager vraaggericht passende zorg en ondersteuning te bieden. Zij maakt onder andere gebruik van kennis van de mogelijkheden van de cliënt en naastbetrokkenen en haar kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden en vaardigheden zoals het toepassen van begeleidingsmethodieken.

Door de combinatie van kennis en vaardigheden en het gebruiken en combineren van standaardprocedures en -methodes is ze in staat om de persoonlijke zorg en begeleiding zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de mogelijkheden, wensen en behoeften van de zorgvrager en naastbetrokkenen.

De verzorgende-IG werkt in gemiddeld complexe zorgsituaties, veelal voorspelbare, niet levensbedreigende situaties.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De verzorgende-IG voert haar eigen werkzaamheden zelfstandig uit. Zij biedt zelfstandig of in teamverband vraaggerichte zorg en ondersteuning bij wonen, huishouden en persoonlijke verzorging. Zij onderkent de gezondheidstoestand, het welbevinden en de mogelijkheden van de zorgvrager en naastbetrokkenen. Zij signaleert veranderingen en bespreekt mogelijke aanpassingen van de zorgverlening met collega's, leidinggevende, individuele zorgvrager en naastbetrokkenen. Overstijgt een knelpunt haar deskundigheid dan schakelt zij een leidinggevende, (multidisciplinair) team en/of collega's in.

Vakkennis en vaardigheden

De certificaathouder heeft:

- heeft inzicht in gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep
- heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken
- heeft kennis van anatomie en fysiologie
- kan bijdragen aan patiëntveiligheidscultuur, handelt risicobewust
- kan emotionele problemen herkennen, zoals eenzaamheidsproblematiek en sociale uitsluiting
- kan gedrag patronen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen herkennen
- kan gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen
- kan handelen volgens de normen voor verantwoorde zorg
- kan basiskennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen
- kan kennis van communicatiemogelijkheden en -methoden toepassen (verbaal, non-verbaal en schriftelijk), passend bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt
- kan kennis van vigerende wet- en regelgeving toepassen m.b.t. privacy
- kan kennis van voedings- en dieetleer en voedingsproblematiek toepassen
- kan methodisch en systematisch handelen toepassen tijdens de beroepsuitoefening
- kan observatiemethoden en -technieken toepassen om informatie te achterhalen
- kan sociaal vaardig optreden in functionele contacten

C1-K 1-W1: Ondersteunt bij het voeren van de regie van wonen en huishouden

Omschrijving

De verzorgende-IG ondersteunt de zorgvrager bij het voeren van de regie bij wonen, ze stimuleert of activeert waar nodig. Zij overlegt met de zorgvrager en naastbetrokkenen welke taken/werkzaamheden de zorgvrager zelf doet en welke ondersteuning door anderen wordt gedaan. Indien van toepassing signaleert de verzorgende-IG of de indicatie van de zorgvrager toereikend is en stemt dit af met naastbetrokkenen. Zij zorgt ervoor dat de zorgvrager en naastbetrokkenen zoveel mogelijk zelf doen. Zij ondersteunt de zorgvrager bij de organisatie van het huishouden. Ze helpt zo nodig bij het structureren en plannen van de zorg voor wonen en huishouden. Zij sluit hierbij zoveel mogelijk aan bij de levenssfeer en leefpatronen van de zorgvrager.

Resultaat

De verzorgende-IG is ondersteunend bij het voeren van de regie bij wonen en huishouden. De ondersteuning is afgestemd met naastbetrokkenen.

Gedrag

De verzorgende-IG:

- luistert aandachtig naar de wensen, behoeften en mogelijkheden van de zorgvrager en naastbetrokkenen;

C1-K 1-W1: Ondersteunt bij het voeren van de regie van wonen en huishouden

- is er op gericht zoveel mogelijk aan de wensen en verwachtingen van de zorgvrager en naastbetrokkenen te voldoen;
  - ondersteunt de zorgvrager en naastbetrokkenen doelgericht bij het maken van keuzes;
  - is goed op de hoogte van de materialen en middelen die beschikbaar zijn voor wonen en huishouden;
  - ondersteunt bij wonen en huishouden conform de aanwijzingen van haar leidinggevende/organisatie en de afspraken in het zorgplan;
  - houdt zich nauwgezet aan bestaande protocollen, richtlijnen en (veiligheids)voorschriften van de organisatie.
- De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen

C1-K 1-W2: Onderkent de gezondheidstoestand op somatisch en psychosomatisch gebied**Omschrijving**

De verzorgende-IG onderkent de eigen kracht en gezondheidstoestand van de zorgvrager en naastbetrokkenen en sluit met haar ondersteuning aan bij de mogelijkheden en de beleving van de zorgvrager en naastbetrokkenen. Zij houdt rekening met de eigen kracht en (medische) voorgeschiedenis van de zorgvrager, diens ervaringsdeskundigheid en met individuele verschillen die de communicatie kunnen beperken. Ze observeert en signaleert continu veranderingen in de gezondheidstoestand en het welbevinden en bespreekt deze met de zorgvrager en/of naastbetrokkenen. Ze controleert zo nodig de vitale functies. Ze rapporteert de bevindingen aan betrokken deskundigen en zet zo nodig vervolgstappen in gang.

Resultaat

De eigen kracht, gezondheidstoestand en het welbevinden van de zorgvrager zijn juist ingeschat en wijzigingen daarin zijn in overleg met de zorgvrager en naastbetrokkenen adequaat verwerkt in de geboden zorg en ondersteuning.

Gedrag

De verzorgende-IG:

- interpreteert adequaat (non)verbale signalen van zorgvrager en naastbetrokkenen;
- brengt op een zorgvuldige manier de eigen kracht, gezondheidssituatie, de zorgbehoeften en de leefomstandigheden van de zorgvrager en naastbetrokkenen in kaart;
- maakt effectief gebruik van de mogelijkheden en ervaringsdeskundigheid van de zorgvrager, naastbetrokkenen en/of ervaringsdeskundigen;
- reageert adequaat bij veranderingen in de gezondheid en/of het welbevinden;
- roept tijdig de hulp in van andere zorgverleners;
- rapporteert bevindingen nauwkeurig en volledig in correct Nederlands.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Aandacht en begrip tonen, Formuleren en rapporteren

C1-K 1-W3: Biedt persoonlijke verzorging**Omschrijving**

De verzorgende-IG ondersteunt de zorgvrager bij persoonlijke verzorging, activiteiten van het dagelijks leven (ADL), opname van voeding en vocht, uitscheiding, uiterlijke verzorging, mobiliteit en waak- en slaapritme. Zij voorkomt zoveel mogelijk (bed)complicaties en ongemakken bij de zorgvrager. Ze is er alert op dat gedrag veroorzaakt kan worden door fysieke problemen of ongemakken. Zij observeert en signaleert veranderingen in gedrag en gezondheid, beredeneert vervolgens welke volgende stappen genomen moeten worden en onderneemt de benodigde stappen. Ze zorgt ervoor dat de zorgvrager en naastbetrokkenen zoveel mogelijk zelf kunnen doen en vult waar nodig aan. Ze sluit hierbij aan bij de eigen kracht, mogelijkheden en de beleving van de zorgvrager en naastbetrokkenen. Ze ondersteunt de zorgvrager en naastbetrokkenen bij het nemen van keuzes en beslissingen. Ze let op overbelasting van de zorgvrager en naastbetrokkenen en bespreekt zo nodig een andere taakverdeling.

Resultaat

De zorgvrager heeft de ondersteuning gekregen die aansluit bij de situatie van dat moment. De zorgvrager en diens naastbetrokkenen zijn respectvol benaderd en hebben passende ondersteuning ontvangen.

Gedrag

De verzorgende-IG:

- houdt bij de persoonlijke verzorging actief rekening met mogelijkheden, wensen en gewoonten van de zorgvrager en naastbetrokkenen;
- gaat zorgvuldig om met de eigenheid en privacy van de zorgvrager en naastbetrokkenen;
- motiveert de zorgvrager en naastbetrokkenen doelbewust tot haalbare activiteiten;

C1-K 1-W3: Biedt persoonlijke verzorging

- let zorgvuldig op het gedrag en welbevinden van de zorgvrager;
- bespreekt op een duidelijke manier haar bevindingen met de zorgvrager en naastbetrokkenen;
- informeert betrokkenen volledig en op tijd.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

C1-K 1-W4: Evalueert en legt de zorgverlening vast**Omschrijving**

De verzorgende-IG evalueert met alle betrokkenen de effecten van de zorgverlening op de gezondheidstoestand, het welbevinden en de veiligheid in relatie tot de door de zorgvrager ervaren kwaliteit van leven en gaat na of de geboden zorg nog aansluit bij datgene wat nodig is. Zij rapporteert bevindingen, bijzonderheden en vervolgspraken in het zorgdossier. Zij evalueert periodiek en aan het einde van het uitvoeringstraject de zorgverlening met alle betrokkenen. Ze verzamelt steeds relevante gegevens voor de evaluatie en analyseert deze. Zij bespreekt de gegevens uit de evaluatie met betrokkenen en vraagt zo nodig door. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg veranderingen door in het zorgplan. Ze schrijft eventueel ook een (eind)evaluatie ten behoeve van ontslag of overdracht naar een andere zorgsetting dan wel voor beëindiging van haar eigen werkzaamheden.

Resultaat

De mate waarin de zorgvrager en naastbetrokkenen het zorgaanbod als effectief en ondersteunend ervaren is vastgesteld en het zorgplan is zo nodig in overleg met betrokkenen bijgesteld. Het zorgdossier is bijgehouden.

Gedrag

De verzorgende-IG:

- vraagt actief en doelgericht naar de mening van de zorgvrager en naastbetrokkenen;
- luistert aandachtig naar ervaringen, ideeën, behoeften en gevoelens van de zorgvrager en naastbetrokkenen;
- stelt zo objectief mogelijk de mate van tevredenheid van de zorgvrager en naastbetrokkenen over de zorgverlening vast;
- formuleert kernachtig bevindingen in correct Nederlands zodat evaluatiegegevens begrijpelijk en bruikbaar zijn voor betrokkenen;
- stemt manieren om verbeteringen door te voeren of eventuele problemen op te lossen adequaat af met betrokkenen;
- gaat doelbewust na of de betrokkenen tevreden zijn over het evaluatieproces.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten